

Мета: сформувати у учнів знання про одноклітинних твариноподібних організмів — амебу та інфузорію; ознайомити із їх середовищем існування, будовою, процесами життєдіяльності та значенням у природі; Розвивати уміння порівнювати організми згідно одноклітинності і багатоклітинності; уміння співставляти процеси життєдіяльності одно- і багатоклітинних; розвивати увагу, мислення, уяву та уміння робити висновки;Виховувати бережливе ставлення до оточуючого середовища і особливо до невидимих оку тварин та рослин; сприяти розумінню єдності походження представників різних царств.

Обладнання: підручник, зошит, таблиці «Одноклітинні організми», презентація.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу

Основні поняття: еукаріоти, амеба, інфузорія, псевдоніжки, війки, травна вакуоля, скоротлива вакуоля, гетеротрофний тип живлення.

Хід уроку

- І. Організація класу
- II. Актуалізація опорних знань
- III. Мотивація навчальної діяльності
- IV. Вивчення нової теми
- V. Узагальнення

Домашнє завдання

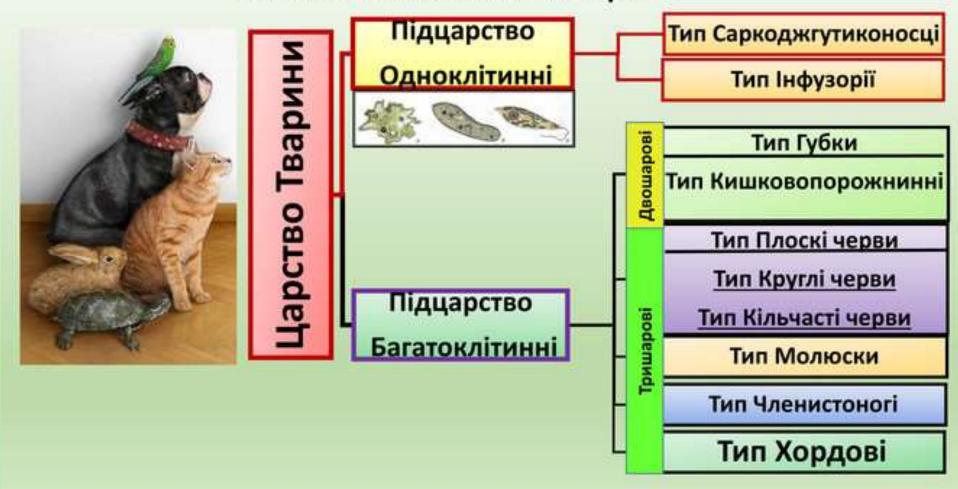
- Що таке зоологія?
- Чому зоологія комплексна наука?
- Які визначальні особливості тварин?
- Які особливості будови тіла тварин?
- Яке середовище існування тварин?

Згадай!

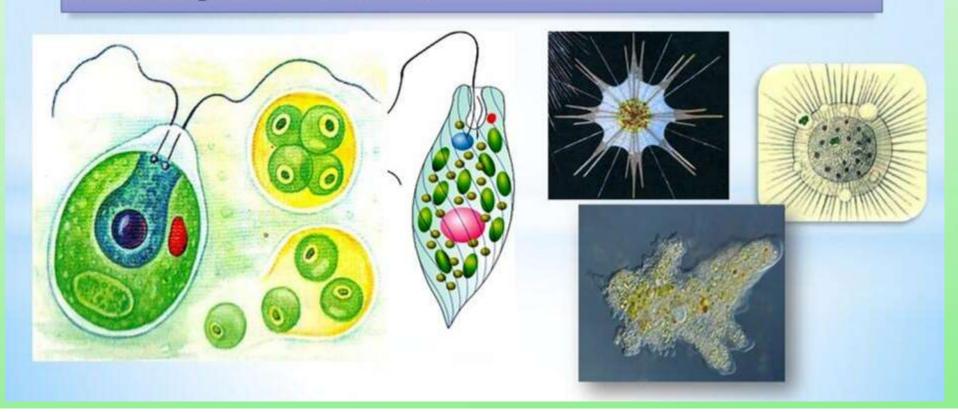

Різноманітність тварин

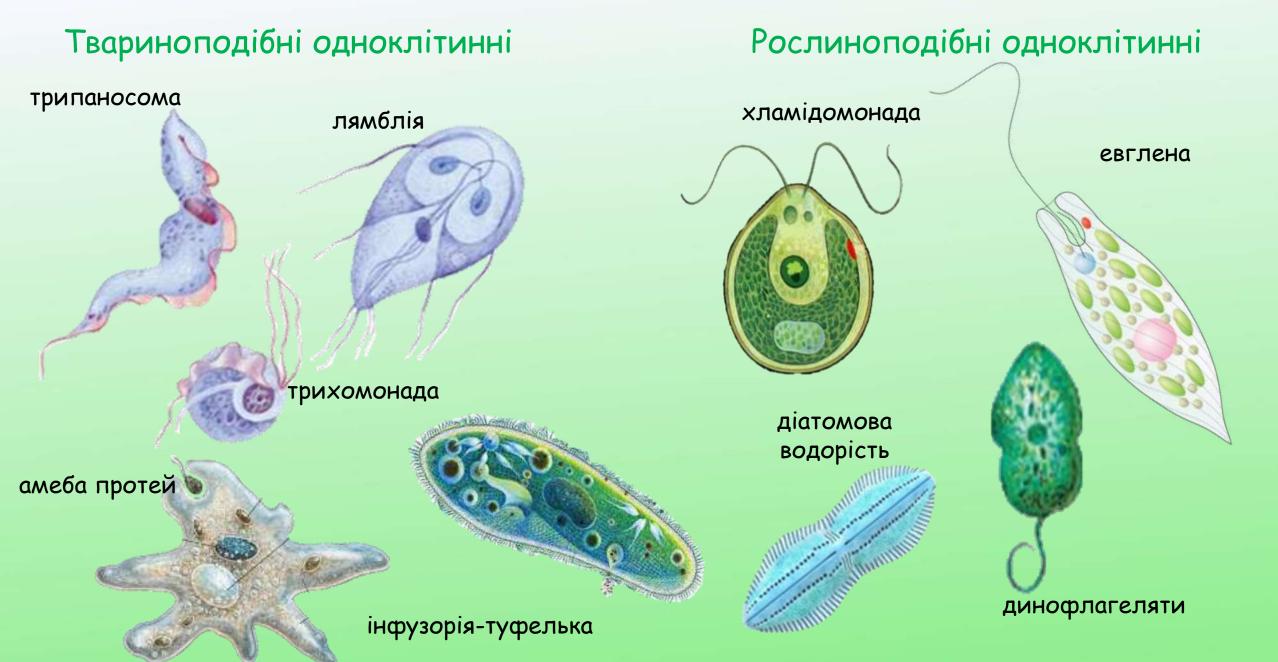

Одноклітинні організми— група організмів, тіло яких складається з однієї клітини.

Одноклітинні організми є серед рослин, тварин, грибів. Всі бактерії одноклітинні.

Одноклітинні еукаріоти

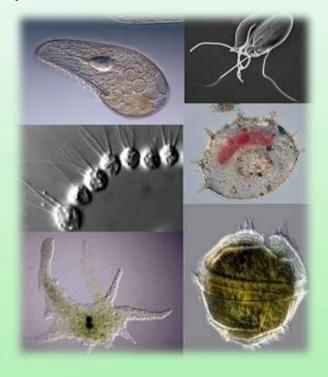

Наука, що вивчає одноклітинних тварин, називається протозоологія, або протистологія.

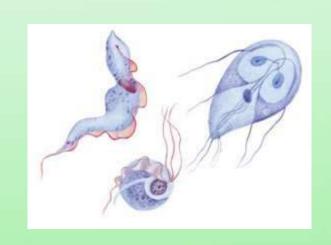
Найпростіші вперше були описані у 1674 році Антоні ван Левенгуком

Взявши застояну воду з бочки, він побачив у ній рухомі організми. Левенгук дуже здивувався і назвав їх «малесенькими звірятами». Пізніше вчені дали їм назву найпростіші.

Заслуга Левенгука перед наукою велика: по-перше, він відкрив не видимих неозброєним оком тварин; по-друге, він зробив мікроскоп знаряддям вивченням природи

У світовій фауні нараховується близько 70 000 видів одноклітинних організмів в Україні - близько 2 000 видів

Паразитичний спосіб життя

Найпростіші поширені по всій земній кулі - у морях, океанах, прісних водоймах, ґрунті, а також організмах тварин, рослин і людини.

Непостійна форма

Постійна форма

Амеба протей

https://www.youtube.com/watch?v=4gc6R8xzwYw

Спосіб захоплення їжі фагоцитоз

(з грец. φαγεῖν «пожирати» +κύτος «клітина»). Тип живлення - **гетеротрофний**

Рух амеби

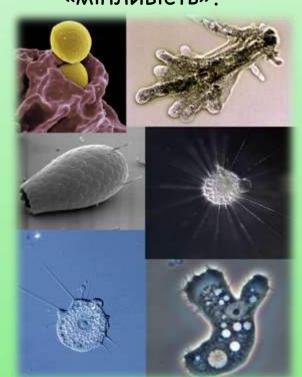
Амеба дихає всім своїм тілом

Dr. R. Wagner

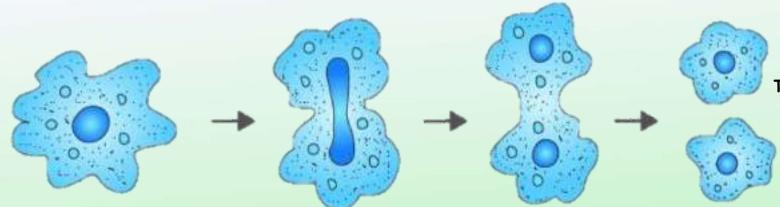
Амеба протей - це вільноживучий вид, поширений в прісній воді канав, боліт, невеликих ставків. Розміри 0,2 - 0,5 мм.

Назва «амеба» з'явилася тільки в 1822 році, в перекладі з грецької воно означає «зміна» або «мінливість».

Амеби розмножуються безстатевим розмноженням за допомогою поділу однієї клітини надвоє.

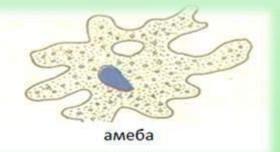

Швидкість поділу залежить від температури навколишнього середовища. У спекотні літні дні амеба може навіть ділитися кілька разів за день.

Щоб пережити зиму амеба перетворюється в цисту - покривається щільною подвійною білковою оболонкою.

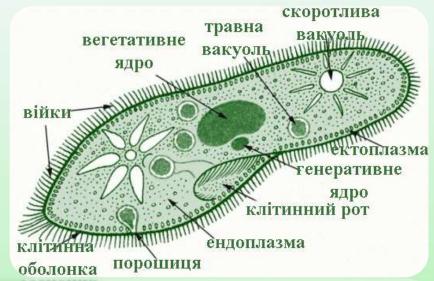
Значення амеби

- ✓ Амеба важлива частина екологічної системи, так як саме вона відповідальна за регуляцію чисельності бактеріальних організмів в озерах і ставках.
 - ✓ Очищає воду від надмірного бактеріального забруднення, поглинаючи бактерії.
- ✓ У свою чергу, в харчовому ланцюжку амеба сама служить кормом для багатьох маленьких риб і комах.
- ✓ Має свою користь амеба і для науки, вчені проводять над нею численні досліди і дослідження.

Інфузорія- туфелька

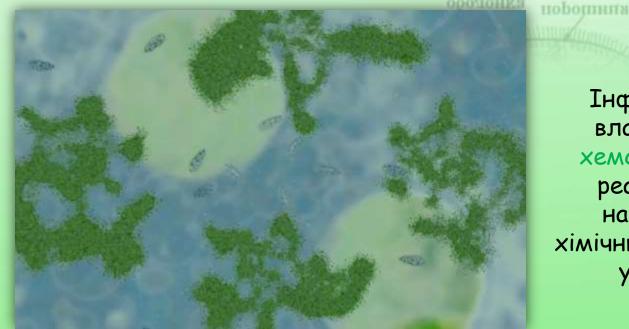
https://www.youtube.com/watch?v=QeqTo--3BF8

Одноклітинний організм із постійною формою тіла, схожою на туфельку, що пересувається за допомогою війок. Має середні розміри (0,18 - 0, 31 мм). У клітині є скорочувальні вакуолі, клітинний рот і два ядра (вегетативне й генеративне).

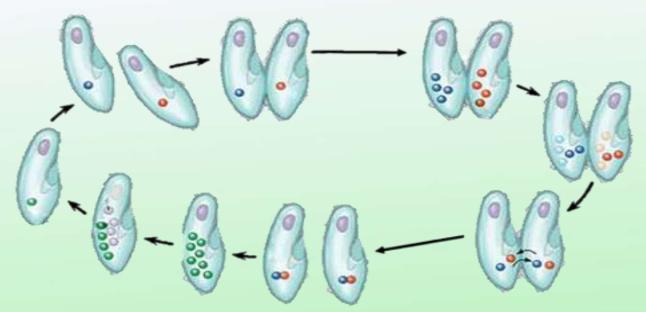
Тип живлення - гетеротрофний

Інфузоріям властивий хемотаксис - реакція на наявність хімічних речовин у воді.

Розмножуються поділом навпіл та статевим способом (процес обміну спадковою інформацією між двома особинами, має значення для еволюції).

Статеве розмноження (кон'югація)

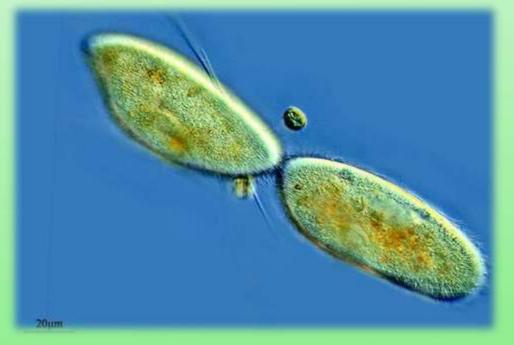
Значення інфузорії

Вони знищують багато видів бактерій, і самі в свою чергу, служать їжею для дрібних безхребетних організмів.

Часом їх спеціально розводять в якості корму для мальків деяких акваріумних рибок.

поділ навпіл

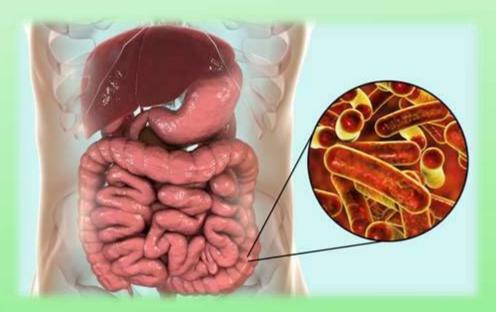
Хвороби людини, спричинених одноклітинними твариноподібними організмами.

Дизентерія – небезпечна хвороба, збудником якої є дизентерійна амеба, яка може жити у кишечнику людини.

«Хвороба брудних рук»

Запам'ятай

- Інфузорія-туфелька та амеба протей одноклітинні твариноподібні організми.
- Рухаються з допомогою війок та несправжніх ніжок (псевдоподій).
- Дихають всією поверхнею тіла.
- Їжа перетравлюється в травних вакуолях.
- Розмножуються здебільшого поділом клітини навпіл.
- Амебі протей та інфузорії-туфельці властивий гетеротрофний тип живлення.
- Несприятливі умови переживають у вигляді цист, які ще й забезпечують розселення.

ПЕРЕГЛЯНУТИ ВІДЕО!

https://www.youtube.com/watch?v=g3IrVhiwvAQ

Одноклітинні тварини - це еукаріотичні організми, які перебувають на клітинному рівні організації.

Клітина цих організмів побудована значно складніше, ніж клітини багатоклітинних тварин, оскільки виконує всі життєві функції. Ці функції в найпростіших мають спрощений характер, оскільки здійснюються однією клітиною, але реалізація їх у різних видів характеризується різноманітністю.

Домашне завдання

Прочитати §9.1 підручника, вивчити нові терміни. Відео переглянути, інформацію запам'ятати. Пройди опитування, зроби скрін.

https://wordwall.net/uk/resource/37586422/%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D1%96%D1 %82%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D1%96-

%D1%82%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B1%D0%B D%D1%96-%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC%D0%B8